

EKONOMIKA BEZPEČNOSTNÍ FIRMY

EKONOMICKÁ DATA

ING. JANA VODÁKOVÁ, PH.D.

Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost

Projekt: ***Vzdělávání pro bezpečnostní systém státu***

(reg. č.: CZ.1.01/2.2.00/15.0070)

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Téma 3

VÝNOSY, NÁKLADY A VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ BEZPEČNOSTNÍ FIRMY

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

UNIVERZITA
OBRANY

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Obsah prezentace

- Výnos a jeho charakteristika
- Klasifikace výnosů
- Náklad a jeho charakteristika
- Klasifikace nákladů
- Výkaz zisku a ztráty

Definice výnosu

- Výnos je **peněžně vyjádřený ekvivalent poskytnutých výkonů** podniku zvyšující hodnotu jeho vlastního kapitálu
- Výnos obvykle **vyústí v přírůstek peněz**, a to buď bezprostředně (prodej za hotové) nebo po časové prodlevě (bezhotovostní prodej)
- Výnos je důsledkem zhodnocovacího procesu, tj. např. prodeje zboží, výrobků nebo poskytnutí služeb

Kritéria pro uznání výnosu

Aby byl výnos uznán jako položka účetních výkazů, musí splňovat následující kritéria:

1. Je výsledkem hospodářských operací uskutečněných v minulosti
2. Pro účetní jednotku představuje zvýšení budoucího ekonomického užitku, který patří výhradně jí
3. Je s dostatečnou mírou spolehlivosti ocenitelný v penězích

Účetní zachycení výnosu

- Výnos se účetně zachytí jako **přírůstek majetku**, tj. buď zvýšení peněz (v případě hotovostního prodeje) nebo zvýšení pohledávek (v případě bezhotovostního prodeje) a **zvýšení vlastního kapitálu** v podobě vzniku **výnosu**, který se promítne do zvýšení položky výsledek hospodaření
- Vznik výnosu se promítne do **rozvahy** firmy, a to zároveň do zvýšení aktiv (+ peníze nebo pohledávky) a do zvýšení pasiv (+ výsledek hospodaření)

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

UNIVERZITA
OBRANY

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Kriteria klasifikace výnosů

Výnosy v účetnictví klasifikujeme podle:

1. **Druhu**
2. **Účelu**

Klasifikace výnosů podle druhů

Definice nákladu

- Náklad je **cenou zboží a služeb** nezbytně vynaložených na dosažení výnosů daného období
- Náklad je spotřeba majetku spojená se zabezpečením dosažených výnosů (např. spotřeba materiálu a energie, mzdové náklady)
- Náklad obvykle vyústí v **úbytek peněžních prostředků**, a to buď bezprostředně (v případě pořízení a úhrady za hotové) nebo po časové prodlevě (pořízení dodávky bezhotovostně, vznik závazku a jeho následná úhrada)

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Kritéria pro uznání nákladu

Aby byl náklad uznán jako položka účetních výkazů, musí splňovat následující kritéria:

1. Náklad představuje pokles (i budoucí) ekonomického užitku účetní jednotky
2. Hospodářská operace, která vyvolala vznik nákladu, proběhla v minulosti
3. S dostatečnou mírou spolehlivosti lze náklad ocenit penězí

Vztah výnosu a nákladu

- Mezi výnosem a nákladem existuje zásadní vztah, náklad není vynaložen samoúčelně, ale s cílem dosažení výnosu v podobě prodeje zboží, vlastních výrobků nebo poskytnutí služby
- Při měření výsledku hospodaření za dané období je třeba k celkovým vykázaným **výnosům** přiřadit všechny **náklady** vynaložené k jejich dosažení
- Uvedené pravidlo se nazývá **principem věcné shody**

Účetní zachycení nákladu

- Účetně se náklad projeví jako **pokles majetku**, tj. jako úbytek peněz (v případě nákupu za hotové) nebo jako **přírůstek závazků** (v případě nákupu na fakturu) a **snížení vlastního kapitálu** v podobě vzniku **nákladu**, který se promítne do snížení položky výsledek hospodaření
- Vznik nákladu se tedy opět promítne do **rozvahy** firmy, a to buď současně do snížení aktiv (- peníze) a do snížení pasiv (- výsledek hospodaření) nebo současně do zvýšení pasiv (+ závazek) a snížení pasiv (- výsledek hospodaření)

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

UNIVERZITA
OBRANY

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Kritéria klasifikace nákladů

Náklady v účetnictví klasifikujeme podle:

1. **Druhu**
2. **Účelu**

Klasifikace nákladů podle druhů

Výsledek hospodaření

- Je rozdílem výnosů a nákladů, tvoří vlastní zdroj financování firmy, jde o přebytek výnosů nad náklady za dané účetní období
- Druhy výsledku hospodaření:
 - Zisk (výnosy > náklady)
 - Ztráta (výnosy < náklady)
 - Bod nulové hodnoty (výnosy = náklady)
- Struktura výsledku hospodaření:
 - Provozní VH (provozní výnosy – provozní náklady)
 - Finanční VH (finanční výnosy – finanční náklady)
 - Mimořádný VH (mimořádné výnosy – mimořádné náklady)

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

UNIVERZITA
OBRANY

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Akruální princip, akruální účetnictví

- Pro správné vymezení výsledku hospodaření je třeba výnosy vykázat do období, ve kterém byly **vydělány** (realizovány) a s nimi související náklady do období, ve kterém byly **vynaloženy**
- Jedná se o princip **časové shody** (akruální princip)
- Vykazování výnosů do období, ve kterém byly realizovány (vydělány) a vykazování s nimi souvisejících nákladů do období, ve kterém byly vynaloženy, se nazývá **akruální účetnictví** nebo **akruální účetní báze**

Výkaz zisku a ztráty

- Jde o druhý historicky nejstarší účetní výkaz, vznikl rozkladem řádku rozvahy, na kterém je zobrazen výsledek hospodaření
- Podává informace o výnosech, nákladech a jejich rozdílu za dané účetní období, členění výnosů a nákladů je organizováno podle **druhu** nebo **účelu**
- Obsah a uspořádání položek výkazu zisku a ztráty je stanoven především v prováděcí vyhlášce č. 500/2002 Sb. a jejích **přílohách 2 a 3**

Výkaz zisku a ztráty – účetní forma

Náklady	Výnosy
Náklady vynaložené na prodané zboží	Tržby za prodej zboží
Výkonová spotřeba:	Výkony:
• spotřeba materiálu a energie	• tržby za prodej výrobků a služeb
• služby	• změna stavu zásob vlastní činnosti
Osobní náklady	• aktivace
Daně a poplatky	Ostatní provozní výnosy
Odpisy dlouhodobého majetku	
Finanční náklady	Finanční výnosy
Mimořádné náklady	Mimořádné výnosy
Náklady celkem	Výnosy celkem
Zisk	Ztráta

Výkaz zisku a ztráty – finanční forma

Výkaz zisku a ztráty (1/3)	
1 Tržby za prodej zboží (+)	
2 Náklady vynaložené na prodané zboží (-)	
3 Obchodní marže (1 - 2)	
4 Výkony (+)	
• tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	
• změna stavu zásob vlastní výroby	
• aktivace	
5 Výkonová spotřeba (-)	
• spotřeba materiálu a energie	
• služby	
6 Přidaná hodnota (3 + 4 - 5)	

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

UNIVERZITA
OBRANY

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Výkaz zisku a ztráty – finanční forma

Výkaz zisku a ztráty (2/3)

7 Osobní náklady (-)

8 Daně a poplatky (-)

9 Odpisy dlouhodobého majetku (-)

10 Ostatní provozní výnosy (+)

11 Ostatní provozní náklady (-)

12 Provozní výsledek hospodaření (6 – 7 – 8 – 9 + 10 – 11)

13 Finanční výnosy (+)

14 Finanční náklady (-)

15 Finanční výsledek hospodaření (13 – 14)

16 Daň z příjmu za běžnou činnost (-)

17 Výsledek hospodaření za běžnou činnost (12 + 15 – 16)

Výkaz zisku a ztráty – finanční forma

Výkaz zisku a ztráty (3/3)
18 Mimořádné výnosy (+)
19 Mimořádné náklady (-)
20 Daň z příjmu z mimořádné činnosti
21 Mimořádný výsledek hospodaření (18 – 19 – 20)
22 Výsledek hospodaření za účetní období (17 + 21)
23 Výsledek hospodaření před zdaněním (12 + 15 + 18 – 19)

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

UNIVERZITA
OBRANY

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Specifika bezpečnostní firmy

- Struktura výkazu zisku a ztráty konkrétní firmy je závislá na mnoha specifických faktorech, zejména na **charakteru** její činnosti
- Výnosy bezpečnostní firmy budou tvořeny především tržbami za poskytované služby, v případě doplňkového prodeje tržbami za prodej zboží, v případě prodeje vlastních bezpečnostních výrobků tržbami za prodej výrobků
- Náklady bezpečnostní služby budou patrně tvořeny zejména spotřebou materiálu, nakupovanými službami, mzdovými náklady a pojištěním, odpisy, daněmi apod.

Vztah rozvahy a výkazu Z/Z

- Jsou zobrazením téhož ekonomického jevu, proto jsou vnitřně **propojeny** prostřednictvím výsledku hospodaření, který představuje zároveň kontrolou správnosti sestavení obou výkazů
- Rozvaha i výkaz zisku a ztráty jsou součástí účetní závěrky zveřejňované pro externí i interní uživatele, lze z nich získat informace o ekonomické situaci účetní jednotky pro rozhodování uživatelů

Klíčové pojmy

- Výnos, náklad, výsledek hospodaření (zisk, ztráta)
- Výnos provozní, finanční a mimořádný
- Náklad provozní, finanční a mimořádný
- Tržby za prodej zboží, výrobků a služeb
- Náklady vynaložené na prodané zboží, spotřeba materiálu a energie, služby, osobní náklady, daně a poplatky, odpisy dlouhodobého majetku
- Obchodní marže, výkony, výkonová spotřeba, přidaná hodnota, provozní, finanční a mimořádný výsledek hospodaření

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

UNIVERZITA
OBRANY

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Literatura

- Vodáková, J. *Úvod do finančního účetnictví*. 1. vyd. Brno: Univerzita obrany, 2011. ISBN 978-80-7231-792-9. 136 s. 3. kap.